

СЫНҒАҚ ИТШОМЫРТ ҚАБЫҒЫНЫҢ СҰЙЫҚ СЫҒЫНДЫСЫН ӨНДІРУ

Валиева Жанарай Марат Қизи

Оңтүстік Қазақстан Медицина Академиясы студенті, ҚР, Шымкент қ

Кудайбергенова Замира Утепбергеновна

научный руководитель, Ғылыми жетекшісі Экономика ғылымдарының кандидаты, и.о доцент.
Оңтүстік Қазақстан Медицина Академиясы студенті, ҚР, Шымкент қ

Аннотация. Сұйық сығынды өндісісі, оның ерекшеліктері, артықшылықтары жайлы мақалада баяндалады. Сынғақ итшомырт қабығының сұйық сығындысының технологиялық схемасы көрсетілген. Сынғақ итшомырт (ағыл. Alder buckthorn, лат. Frangula alnus Mill.) - медицина мен фармацевтикада қолдануға қызығушылық тудыратын дәрілік өсімдік. Әсер ететін заттардың негізгі тобы ретінде өсімдік антрацен туындысы, осыған байланысты әлсірету қасиеттеріне ие.

Кілт сөздер: сынғақ итшомырт қабығы, сұйық сығынды, технологиялық регламент.

Кіріспе. Сұйық сығынды құрамындағы негізгі дәрілік зат итшомырт қабығы. Қолданылуы: Ішке қолдануға арналған. Сынғақ итшомырт қабығы әлсірететін әсерге ие, сондықтан оны созылмалы іш қату кезінде пайдаланады. Өнім тыныштандыратын, қабынуға қарсы әсер етеді. Ол ішектің перистальтикасын күшейтеді, ас қорыту жүйесіне жұмсақ әсер етеді.

Шамамен мөлшерлеу - 5%. Әдетте, дәрілік құралды жатар алдында қабылдау қажет, алдын ала ұнтақ сумен немесе басқа құралмен ерітіледі.

Басқа дәрілік препараттармен өзара әрекеттесу экстракты басқа құралдармен бірге жақсы өзара әрекеттеседі, сондықтан бірден құралдардың тұтас жиынтығын таңдау орынды, ең бастысы бұл туралы емдеуші дәрігермен кеңесіңіз.

Негізгі бөлім

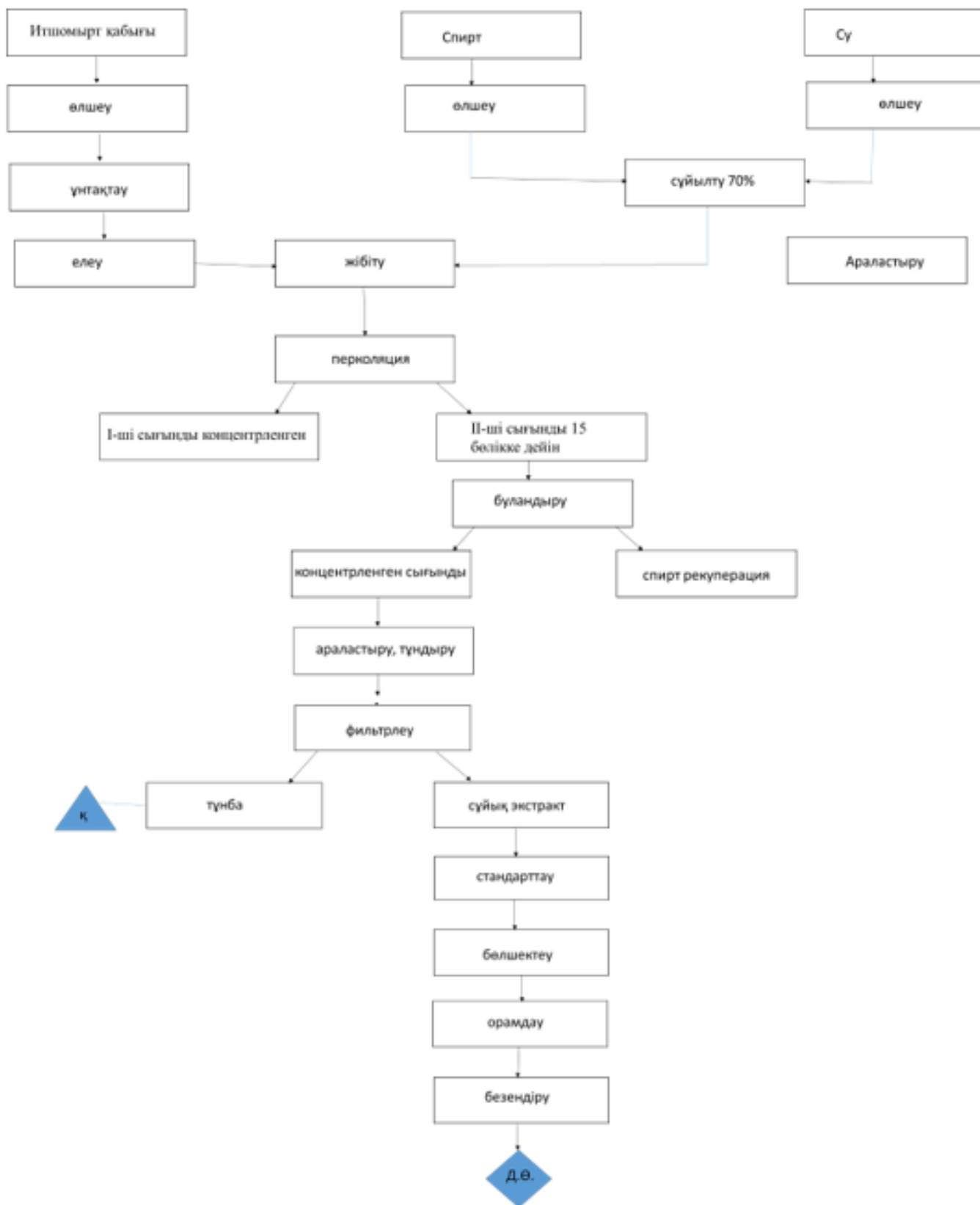
Сынғақ итшомырт қабығының әсер ететін заттардың негізгі тобы антрацен болып табылады. Бұдан басқа, өсімдікте басқа да органикалық заттар бар: флавоноидтар (витексин, нарингениннің туындылары); эфир майлары (гараниол, лимонен, линалоол, терпинеол); кант; таниндер; алкалоидтар (франгалин, франгуфолин), сондай-ақ макро-және микроэлементтер (калий, кальций, марганец, темір, магний, мыс, мырыш, алюминий, никель, селен және т.б.).

Жаңадан жиналған сынғақ итшомырт қабығында құсу қасиеттеріне ие бастапқы антрагликозид-франгуларозид бар. Алайда сақтау кезінде франгуларозид оттегімен тотықандырылады соның нәтижесінде әлсіреу әсерін тудыратын глю-кофрангулиндер (А және В) және франгулиндер (А және В) пайда болады. Осыған байланысты қабықты бір жыл сақтағаннан кейін немесе 1 сағат ішінде 100°C жеделдетіп тотықтыру арқылы қолданады. Stef D. және т.б. 10:20 арақатынасында 50% этил спиртімен сынғақ итшомырт қабығынан алынған және Fe²⁺ + иондары бар (FRAP ferric reducing antioxidant power әдісі) боялған кешендерді беретін лигандтардың қатысуымен темірді (III) қалпына келтіруге негізделген зерттеу жүргізген, сондай-ақ антиоксидант үлгісімен этанолда ерітілген 2,2-дифенил-1-пикрилгидразил реакциясына негізделген зерттеу (DPPH

(diphenylpicrylhydrazyl) әдісі). Өсімдіктің биологиялық белсенді заттары тиісінше FRAP және DPPH әдістері үшін жоғары антиоксиданттық белсенділікті -5,19 ммоль/л және 16,24% көрсетеді.

Іш өту немесе диарея - бірқатар аурулар кезінде асқазанның функционалдық қызметінің бұзылуынан (асқазан сөлінің және асқазан асты безі сөлінің, еттің және т.б жеткіліксіз бөлінуі), ішектің ауруға шалдығуынан т.б. пайда болатын симптом.

Кейбір адамдарды іш өту сезім күйзелістері салдарынан болады. Кейде іштің бұзылуы организмдердің кейбір тағамдарды қорыта алмауынан байланысты. Іш өте бастағанда дәрігерге көріну керек.

Сурет 1. Схемасы

Қорытынды:

Сынғақ итшомырт қабығы негізгі әсер етуші заттары антрацен болып табылады, бұл оның әлсіреу әсерін тудырады. Сондай-ақ, сынғақ итшомырт қабығы бактерияға қарсы, вирусқа қарсы, антиоксидантты, саңырауқұлаққа қарсы және ісікке қарсы қасиеттері де сөзсіз қызығушылық тудырады, бұл оны одан әрі зерттеуді талап етеді. Фармакологиялық

белсенділіктің кең спектрі өсімдікті оның негізінде «жұмсақ» әлсіз әсері бар дәрілік заттарды әзірлеу үшін перспективалы деп санауға негіз береді.

Әдебиеттер:

1. <https://extract.market/catalogs/ekstrakt-krushiny/>
2. <https://cyberleninka.ru/article/n/krushiny-lomkoy-kora-komponentnyy-sostav-farmakologicheskie-svoystva-standartizatsiya>
3. https://kk.wikipedia.org/wiki/Іш_өту